

หลักเกณฑ์กลางในการประเมิน ระดับความรุนแรงภัย/ปัญหา ความมั่นคงในพื้นที่

สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี

หลักเกณฑ์กลางในการประเมิน
ระดับความรุนแรงภัย/ปัญหา
ความมั่นคงในพื้นที่

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรี

สารบัญ

Table of Content

หน้า

	บทที่ ๑ บทนำ	๑
	บทที่ ๒ การกำหนดพื้นที่เป้าหมาย	๗
	บทที่ ๓ การจำแนกประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ ภายใต้นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเฉพาะพื้นที่	๑๕
	บทที่ ๔ คำนิยาม ขอบเขต และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ภัย/ปัญหาความมั่นคงในระดับพื้นที่ ๑๑ ประเภท	๒๕
	บทที่ ๕ องค์ประกอบเงื่อนไขการประเมินระดับความรุนแรง ของภัย/ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่	๒๗
	บทที่ ๖ บทสรุป	๓๓

บทที่ ๑

บทนำ

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ภายใต้นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ จำแนกพื้นที่เป้าหมายในการดำเนินการ ออกเป็นพื้นที่ ๓ ประเภท ได้แก่ ๑) พื้นที่เป้าหมายการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงที่จังหวัดประกาศ ๒) พื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ (โครงการ พมพ.) และ ๓) พื้นที่เป้าหมายอื่น ๆ โดยเนื้อหาในบทที่ ๓ ของเอกสารแนวทางการบริหารจัดการฯ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญเพื่อจัดลำดับพื้นที่เป้าหมาย ๕ ปัจจัย ประกอบด้วย ๑) ขนาดของพื้นที่ที่มีปัญหาความรุนแรงและความซับซ้อนของปัญหา ๒) ความยากง่ายต่อการแก้ปัญหา ๓) ผลกระทบด้านต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ๔) ขนาดของพื้นที่เป้าหมาย และ ๕) ความตระหนักรู้ของประชาชนในจังหวัดที่มีต่อปัญหา

ที่ผ่านมา สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ได้รับทราบถึงปัญหา ข้อจำกัด และอุปสรรคที่เกิดขึ้นกับการประเมินภัย/ปัญหาความมั่นคง และการพิจารณาจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของหน่วยงานระดับพื้นที่ จึงได้เร่งรัดดำเนินการแก้ไขข้อจำกัดดังกล่าวและพัฒนาเครื่องมือที่เป็นมาตรฐานการประเมินระดับประเทศ ต่อมา จึงได้เสนอร่างโครงการสำคัญ (Flagship Project) โครงการ “ศึกษาหลักเกณฑ์การจัดระดับภัยคุกคามความมั่นคงเพื่อจัดทำ

หลักเกณฑ์กลางในการประเมินสถานการณ์และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาความมั่นคงในระดับพื้นที่” ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ และต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบโครงการดังกล่าว เมื่อวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ได้บรรจุเข้าเป็นกิจกรรมภายในแผนปฏิบัติการประจำปีของ สมช. ประจำปี ๒๕๖๖ เป้าหมายแผนแม่บทย่อย “กลไกการบริหารจัดการความมั่นคงมีประสิทธิภาพสูงขึ้น”

ปัจจุบัน สมช. ได้จัดทำหลักเกณฑ์กลางดังกล่าวเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ประกอบด้วย เอกสาร ๒ ชุด ได้แก่ ๑) คำนิยามประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่ ๑๑ ประเภท ตามที่ได้กำหนดไว้ในนโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ และ ๒) องค์ประกอบเงื่อนไขการประเมินฯ ระดับความรุนแรง ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สภา มช.) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ โดยมี นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธาน

ดังนั้น เพื่อให้ชุดเอกสารหลักเกณฑ์กลางดังกล่าวสัมฤทธิ์ผลสูงสุดตามที่กำหนดไว้ จึงควรประชาสัมพันธ์ผ่านการแลกเปลี่ยนความเข้าใจกับหน่วยงานทุกระดับ และจัดพิมพ์เอกสารดังกล่าวเพื่อใช้เป็นสื่อแจกจ่ายแก่หน่วยงาน โดยเฉพาะหน่วยระดับพื้นที่และหน่วยงานความมั่นคง ใช้สำหรับการกรอบแนวความคิด (frame) ขอบเขตการประเมินภัย/ปัญหาความมั่นคงระดับพื้นที่ทั้ง ๑๑ ประเภท และการจัดลำดับความรุนแรงของภัย/ปัญหาฯ ทั้ง ๑๑ ประเภท ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันระดับประเทศเพื่อนำมาสู่การจัดทำประกาศจังหวัด เรื่อง พื้นที่เป้าหมายการเสริมสร้างความมั่นคง ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ผ่านคณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานความมั่นคงจังหวัด ภายใต้ คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.)

บทที่ ๒

การกำหนดพื้นที่เป้าหมาย

แนวทางการบริหารจัดการเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐
จำแนกพื้นที่เป้าหมายเพื่อดำเนินการตามแนวทางการดำเนินการทั้ง ๘ แนวทาง ออกเป็น
๑) พื้นที่เป้าหมายการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงที่จังหวัดประกาศ ๒) พื้นที่โครงการ
พัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ (โครงการ พมพ.) และ ๓) พื้นที่เป้าหมายอื่นๆ

พื้นที่เป้าหมาย

พื้นที่เป้าหมาย
ที่จังหวัดประกาศ

พื้นที่โครงการพัฒนา
เพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่
(โครงการ พมพ.)

พื้นที่เป้าหมายอื่นๆ

OFFICE OF THE NATINAL SECURITY COUNCIL

พื้นที่เป้าหมายการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงที่จังหวัดประกาศ

ให้กระทรวงมหาดไทยและจังหวัดจัดลำดับความสำคัญของพื้นที่ระดับตำบล และประเมินความรุนแรงและภัย/ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ตนเองเพื่อจัดทำเป็น พื้นที่เป้าหมายในประกาศจังหวัด เรื่อง พื้นที่เป้าหมายการเสริมสร้างความมั่นคง โดยจังหวัดดำเนินการผ่านคณะกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด ที่มีองค์ประกอบด้วยหน่วยงานด้านการพัฒนา หน่วยงานด้านความมั่นคง หน่วยงานด้านเศรษฐกิจและหน่วยงานด้านการป้องกันประเทศในระดับพื้นที่ ร่วมกับ ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการฯ ได้แก่ ป้องกันจังหวัด ผู้แทนกองอำนาจการ รักษาความมั่นคงภายในจังหวัด (กอ.รมน.จว.) หรือกองอำนาจการรักษาความมั่นคง ภายในภาค (กอ.รมน.ภาค) หรือ (ผู้แทนศูนย์อำนาจการรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ ทางทะเลจังหวัด (ศรชล.จว.) โดยเฉพาะในพื้นที่เขตรับผิดชอบที่ติดกับทะเล) ผู้แทน องค์กรปกครองท้องถิ่น ผู้แทนภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน

ตารางหลักเกณฑ์การจำแนกและจัดลำดับความสำคัญพื้นที่เป้าหมาย เพื่อเสริมความมั่นคงที่จังหวัดประกาศ

ประเภทพื้นที่เป้าหมาย	กลไกดำเนินการ	หลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญฯ
พื้นที่เป้าหมายเพื่อเสริมความมั่นคงที่จังหวัดประกาศ	คณะกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด ที่มี ป้องกัน จังหวัด เป็น ฝ่าย เลขานุการ ร่วมกับ กอ.รมน. จว./ภาค ศรชล.จว./ภาค องค์กรปกครองท้องถิ่น ภาค ประชาชน ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน	๑) ความรุนแรงและความซับซ้อนของ ปัญหา ๒) ผลกระทบด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะ ผลกระทบต่อความเป็นอยู่และวิถีชีวิต ของประชาชนในพื้นที่ ๓) ขนาดของพื้นที่เป้าหมาย ๔) ระดับความยาก/ง่ายต่อการแก้ไข ปัญหา ๕) การรับรู้ของประชาชนในพื้นที่

พื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ (โครงการ พมพ.)

คือพื้นที่ที่ทั่วไคราะห์แล้วเห็นความสำคัญอย่างยิ่งในการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในพื้นที่เพื่อเข้าไปดำเนินการแก้ไข เป็นปัญหา/ภัยความมั่นคงเร่งด่วนและมีพลวัตสูงมากต้องเร่งรัดดำเนินการแก้ไขเพื่อป้องกันผลกระทบร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นต่อชีวิตของประชาชน ซึ่งหากดำเนินการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ด้วยการนำกระบวนการด้านการพัฒนาและเศรษฐกิจเข้ามาดำเนินการซึ่งนำมาสู่การแก้ไขปัญหาในระยะยาวได้อย่างยั่งยืน ตลอดจนนำมาสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามลำดับ

ทั้งนี้ อาจมีความรุนแรงของภัย/ปัญหาความมั่นคงที่ข้าม ๑ จังหวัด/ประเทศ (จังหวัดชายแดน) จึงจำเป็นต้องเน้นการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในลักษณะข้ามจังหวัดหรือข้ามประเทศได้ แต่การดำเนินการต้องพิจารณาและทบทวนอย่างรอบคอบ ไม่ทับซ้อนกับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและเป้าหมายการพัฒนาภาค

ตารางหลักเกณฑ์การจำแนกและจัดลำดับความสำคัญพื้นที่เป้าหมายโครงการ พมพ.

ประเภทพื้นที่เป้าหมาย	กลไกดำเนินการ	หลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญ
พื้นที่โครงการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ (โครงการ พมพ.)	คณะกรรมการพัฒนาเพื่อความมั่นคงในระดับพื้นที่ (พมพ.) ร่วมกับจังหวัด กอ.รมน.จว./ภาค ศรชล.จว./ภาค และกองกำลังป้องกันชายแดน	๑) ปัญหา/ภัยความมั่นคงเร่งด่วนและมีพลวัตสูงมาก ๒) ต้องเร่งรัดดำเนินการแก้ไขนำมาสู่ผลลัพธ์ยั่งยืนระยะยาว ๓) ผลกระทบร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้นต่อชีวิตของประชาชน ๔) ความรุนแรงของปัญหา/ภัยความมั่นคงที่ข้าม ๑ จังหวัด ๕) เน้นการบูรณาการระหว่างหน่วยงานในลักษณะข้ามจังหวัดหรือข้ามประเทศ ๖) ไม่ทับซ้อนกับแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมที่ระบุไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดและแผนพัฒนาภาค

พื้นที่เป้าหมายอื่น ๆ ตามที่สภาความมั่นคงแห่งชาติเห็นชอบให้เพิ่มหรือลดพื้นที่เป้าหมายเฉพาะกรณี โดยต้องดำเนินการผ่านกลไกตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘

ตารางหลักเกณฑ์การจำแนกและจัดลำดับความสำคัญพื้นที่เป้าหมายอื่น ๆ

ประเภทพื้นที่เป้าหมาย	กลไกดำเนินการ	หลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญ
พื้นที่เป้าหมายอื่น ๆ	สภาความมั่นคงแห่งชาติ (สภา มช.) เห็นชอบให้ดำเนินการเพิ่ม/ลดตามความเหมาะสม โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนผ่านกลไกตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘	เสนอเพิ่ม/ลดพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลเป็นกรณีพิเศษ

บทที่ ๓

การจำแนกประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ ภายใต้นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่

นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ ประกอบด้วย
กลยุทธ์หลักที่ ๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหในพื้นที่เป้าหมายระดับตำบลให้เกิด
ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยกลยุทธ์ย่อยที่ ๑.๒ ได้กำหนดประเด็นปัญหาความมั่นคง
แบ่งเป็น ๑๑ ประเภทภัย ได้แก่

๑ ความมั่นคงทางชายแดน

๒ ความมั่นคงทางทะเล

๓ ปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง

๔ การค้ามนุษย์

๕ ยาเสพติด

๖ สาธารณภัย

๗ ความมั่นคงทางไซเบอร์

๘ โรคติดต่ออุบัติใหม่

๙ ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑๐ ปัญหาความมั่นคงรุนแรงเฉพาะพื้นที่ อาทิ
ปัญหาการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับสัตว์ในพื้นที่
และการแก้ปัญหาทุบระเบิด

๑๑ ความมั่นคงทางพลังงาน อาหารและน้ำ

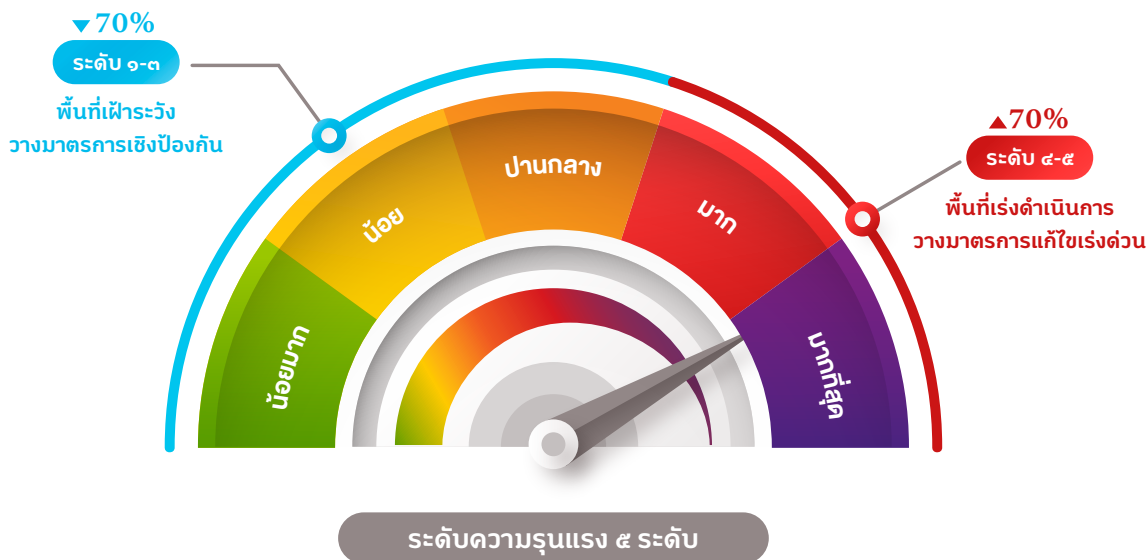
นอกจากนี้ สมช. กำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินระดับความรุนแรงของภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่ทั้งหมด ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหา ให้มีการทบทวนและประเมินระดับความรุนแรงของพื้นที่ ออกเป็น ๒ รูปแบบ ได้แก่ ๑) แถบสีระดับความรุนแรง และ ๒) ร้อยละความรุนแรง ดังนี้

ตารางแสดงแถบสีระดับความรุนแรง ๕ ระดับ				
ระดับ	ขั้น	ความหมาย	สี	
๑	น้อยมาก	มีภัย ร้อยละ ๑๐ แต่ไม่มีความรุนแรง		
๒	น้อย	มีภัย ร้อยละ ๒๐ สามารถควบคุมได้		
๓	ปานกลาง	มีภัย ร้อยละ ๔๐ ควบคุมได้ค่อนข้างยาก		
๔	มาก	มีภัย ร้อยละ ๗๐ ควบคุมได้ยากมาก		
๕	มากที่สุด	มีภัยความรุนแรง ร้อยละ ๙๐ ควบคุมไม่ได้		

คำร้อยละระดับความรุนแรง ๕ ระดับ แบ่งออกเป็น	
ร้อยละ ๑๐	หมายถึง ปรากฏภัย/ปัญหาความมั่นคง แต่ไม่มีความรุนแรงและสร้างผลกระทบต่อประชาชน
ร้อยละ ๒๐	หมายถึง ภัย/ปัญหาความมั่นคงที่ปรากฏขึ้น มีความรุนแรงและสร้างผลกระทบในระดับที่ควบคุมสถานการณ์ได้ง่าย
ร้อยละ ๔๐	หมายถึง ภัย/ปัญหาความมั่นคงที่ปรากฏขึ้นมีความรุนแรง เริ่มสร้างผลกระทบในวงที่กว้างขึ้นต่อประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย และเริ่มควบคุมได้ค่อนข้างยาก จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือหลายหน่วยงาน
ร้อยละ ๗๐	หมายถึง ภัย/ปัญหาความมั่นคงมีความรุนแรงมาก สร้างผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่เป้าหมายทั้งภายในจังหวัดหรือข้ามจังหวัด และควบคุมได้ยากมาก ต้องอาศัยการบูรณาการทั้งเงินทั้งภายในหรือข้ามจังหวัด
ร้อยละ ๙๐	หมายถึง ภัย/ปัญหาความมั่นคงรุนแรงมากที่สุด จนไม่สามารถควบคุม ต้องอาศัยการบูรณาการทั้งประเทศเพราะกลายเป็นภัย/ปัญหาความมั่นคงระดับประเทศ

ทั้งนี้ หากปรากฏว่าจังหวัดหนึ่ง ๆ ประเมินแล้วมีตำบลเป้าหมายที่ปรากฏภัย/ปัญหาความมั่นคงที่มีความรุนแรงอยู่ในระดับ ๔ กับ ๕ หมายถึงว่าจังหวัดจะต้องเร่งบูรณาการในพื้นที่เพื่อเร่งรัดดำเนินการแก้ไขปัญหาให้บรรเทาความรุนแรงลงและลดผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับพื้นที่และประชาชน

อย่างไรก็ตาม หากการประเมินของคณะกรรมการจัดแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด สะท้อนให้เห็นว่าจังหวัดหนึ่ง ๆ มีตำบลเป้าหมายที่ปรากฏระดับความรุนแรงอยู่ในระดับที่ ๓ – ๑ หมายถึงว่าจังหวัดต้องวางมาตรการเชิงป้องกันและมาตรการเชิงป้องกันเพื่อไม่ให้ภัย/ปัญหา ความมั่นคงในพื้นที่จากทั้ง ๑๑ ประเภท ที่กล่าวถึงข้างต้นเพิ่มระดับความรุนแรงเป็นความรุนแรง ระดับที่ ๔ หรือ ๕ และส่งผลสร้างเสียหายต่อภาพรวมของพื้นที่ในอนาคต

บทที่ ๕

คำนิยาม ขอบเขต และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภัย/ ปัญหาความมั่นคงในระดับพื้นที่ ๑๑ ประเภท

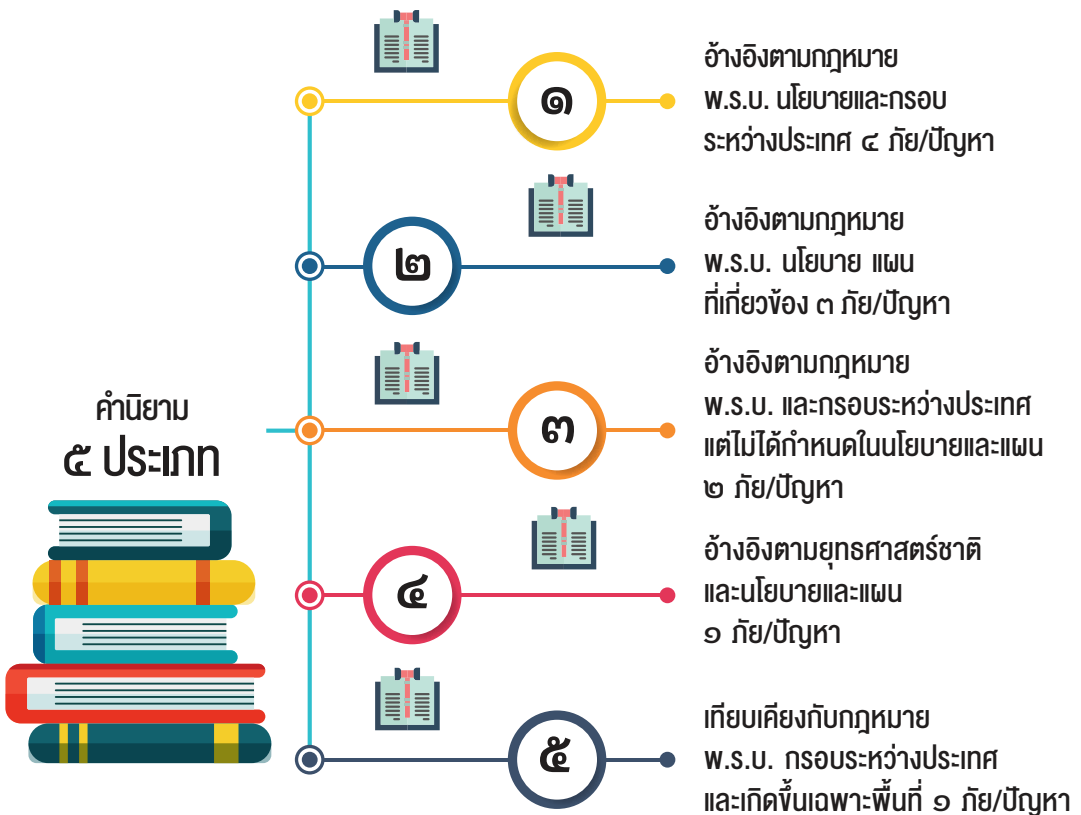
สำนักงานฯ ได้จัดทำคู่มือหลักเกณฑ์กลางฯ โดยใช้เกณฑ์พื้นฐาน ๕ เกณฑ์ ที่กำหนดไว้ในบทที่ ๓ ข้างต้น ผ่านนโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ ให้จังหวัดใช้พิจารณาและทบทวนพื้นที่เป้าหมาย โดยคู่มือหลักเกณฑ์กลางในการประเมินสถานการณ์และระดับความรุนแรง และจัดลำดับความสำคัญของภัย/ปัญหาความมั่นคงในระดับพื้นที่ ประกอบด้วย ๑) ชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่ เพื่อให้จังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งระดับนโยบายและปฏิบัติใช้เป็นกรอบอธิบายคุณลักษณะพื้นฐานและขอบเขตการดำเนินงานตามภัย/ปัญหา เชิงพื้นที่ ๑๑ ประเภท ที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย ระเบียบ และกรอบระหว่างประเทศต่าง ๆ โดยเอกสารชุดคำนิยามฯ จะกล่าวถึงในบทที่ ๕ นี้

ส่วนเอกสารอีกส่วนในคู่มือ คือ ๒) องค์ประกอบพิจารณาจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วน และระดับความรุนแรงภัย/ปัญหาความมั่นคง ๑๑ ประเภท โดยพิจารณาจากลักษณะกายภาพพื้นที่/ลักษณะทางภูมิศาสตร์ และเกณฑ์พื้นที่ ๕ เกณฑ์ โดยจะกล่าวถึงในบทที่ ๕ บทต่อไป

ชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคง เป็นการทบทวนความเข้าใจคำนิยามที่มีอยู่เดิมตาม พ.ร.บ. นโยบาย แผน ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง และกรอบระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องให้เข้ากับบริบทสถานการณ์ปัจจุบันในไทย และสร้างกรอบความคิดสำหรับคำนิยามที่ไม่มีกรอบกฎหมายอ้างอิง ได้แก่ ความมั่นคงชายแดน และปัญหาความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ ได้แก่ ปัญหาช้างป่า และปัญหาทุ่นระเบิด จึงจำเป็นต้องเทียบกับกฎหมาย นโยบาย ระเบียบ และกรอบระหว่างประเทศเพิ่มเติม

ทั้งนี้ สามารถแบ่งประเภทคำนิยามได้ ๕ ประเภท ๑) อ้างอิงตาม กฎหมาย พ.ร.บ. นโยบาย และกรอบระหว่างประเทศ ๔ ภัย/ปัญหา ๒) อ้างอิงตามกฎหมาย พ.ร.บ. นโยบาย แผนที่เกี่ยวข้อง ๓ ภัย/ปัญหา ๓) อ้างอิงกฎหมาย พ.ร.บ. และกรอบระหว่างประเทศ แต่ไม่ได้กำหนดในนโยบายและแผน ๒ ภัย/ปัญหา ๔) อ้างอิงตามยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายและแผน ๑ ภัย/ปัญหา และ ๕) เทียบเคียงกับกฎหมาย พ.ร.บ. กรอบระหว่างประเทศ และเกิดขึ้นเฉพาะพื้นที่ ๑ ภัย/ปัญหา โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

ตารางชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่		
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหา	คำนิยาม (อ้างอิงตาม พ.ร.บ. กฎหมาย นโยบาย ระดับ ข้อบังคับ คำสั่ง และกรอบระหว่างประเทศ)
ประเภทที่ ๑ อ้างอิงตามกฎหมาย พ.ร.บ. นโยบาย แผน และกรอบระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง		
๑.	การค้ำมนุษย์	๑. พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ฉบับล่าสุด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๐ ๒. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๓. นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหการค้ามนุษย์ ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) กำหนดขอบข่ายของการค้ำมนุษย์ไว้ว่า “ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไปนี้ (๑) เป็นระงับจัดหาซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งบุคคลใดโดยข่มขู่ ใช้กำลังบังคับ ลักพาตัว ฉ้อฉล หลอกลวง ใช้อำนาจโดยมิชอบ ใช้อำนาจครอบงำบุคคลด้วยเหตุที่อยู่ในภาวะอ่อนด้อยทางร่างกาย จิตใจ การศึกษา หรือทางอื่นใดโดยมิชอบ ขู่เชิญว่าจะใช้กระบวนการทางกฎหมายโดยมิชอบ หรือโดยให้เงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่นแก่ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลบุคคลนั้น เพื่อให้ผู้ปกครองหรือผู้ดูแลให้ความยินยอมแก่ผู้กระทำความผิดในการแสวงหาประโยชน์จากบุคคลที่ตนดูแล หรือ (๒) เป็นระงับจัดหา ซื้อ ขาย จำหน่าย พามาจากหรือส่งไปยังที่ใด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้อยู่อาศัย หรือรับไว้ซึ่งเด็ก ถ้าการกระทำนั้นได้กระทำโดยมีความมุ่งหมายเพื่อเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ ผู้ใดกระทำความผิดฐานค้ำมนุษย์”

ตารางชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่		
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหา	คำนิยาม (อ้างอิงตาม พ.ร.บ. กฎหมาย นโยบาย ระดับ ข้อบังคับ คำสั่ง และกรอบระหว่างประเทศ)
		๔. พินิจสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก (Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons Especially Women and Children) แผนท้ายอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์การ ค.ศ. ๒๐๐๐ ข้อ ๓ (United Nations Convention against Transnational Organized Crime) ระบุว่า การค้ามนุษย์หมายถึง “การจัดหา การขนส่ง การส่งต่อ การจัดให้อยู่อาศัย หรือการรับไว้ซึ่งบุคคลด้วยวิธีการขู่ข่มขู่ หรือด้วยการใช้กำลัง หรือบีบบังคับในรูปแบบอื่นใด ด้วยการลักพาตัว ด้วยการฉ้อโกง ด้วยการหลอกลวง ด้วยการใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือด้วยการใช้ สถานะความเสียหายจากการค้ามนุษย์โดยมิชอบ หรือมิมีการให้หรือรับเงิน หรือผลประโยชน์เพื่อให้ได้มาซึ่งความยินยอมของบุคคลที่มีอำนาจ ควบคุมบุคคลอื่นเพื่อวัตถุประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์ ให้รวมถึงการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีของบุคคลอื่น รวมทั้ง การแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่นการบังคับใช้แรงงานหรือบริการการเอาคนลงเป็นทาส หรือการกระทำความอื่นเสมือนการ เอาคนลงเป็นทาส การทำให้ตกอยู่ใต้บังคับ หรือการติดต่อด้วยวงออกจากร่างกาย ให้ถือว่าการจัดหา ขนส่งการส่งต่อ การจัดให้อยู่อาศัย หรือการรับไว้ซึ่งเด็ก เพื่อความมุ่งประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์เป็นการค้ามนุษย์ แม้ว่าจะไม่มีการใช้วิธีการใด ๆ”

ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหา	ตารางชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่
๒.	โรคติดต่ออุบัติใหม่	คำนิยาม (อ้างอิงตาม พ.ร.บ. กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และกรอบระหว่างประเทศ) ๑. องค์การอนามัยโลก (WHO) นิยามว่า โรคติดต่ออุบัติใหม่นั้น หมายถึง โรคติดต่อที่เกิดขึ้นใหม่ โรคติดต่อที่พบในคนที่ใหม่ โรคติดต่ออุบัติซ้ำ เชื้อก่อโรคที่ต้องอาศัยด้านจุลชีพ และเหตุการณ์เชิงใจกระทำของมนุษย์ด้วยสารชีวะ ทั้งนี้ โรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีความเสี่ยงในประเทศไทยสามารถจัดแบ่งได้เป็นกลุ่ม ๆ ซึ่งถือเป็นการจัดกลุ่มที่สะท้อนการนิยามโรคติดต่ออุบัติใหม่ที่เป็นไปทิศทางเดียวกันกับนิยามขององค์การอนามัยโลกด้วยโรคติดต่ออุบัติใหม่ทั้ง ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย - โรคติดต่ออุบัติใหม่หรือโรคติดต่ออุบัติซ้ำที่เคยเกิดขึ้นแล้วในประเทศไทย เช่น โรคไข้หวัดนก โรคไข้หัดใหญ่ สายพันธุ์ H1N1 (2009) โรคมือ เท้า ปาก โรคสลิเจียนแนร์ โรคไข้ปวดข้อยุงลาย โรคอีโง้ว โรคไข้หัดใหญ่ โรคเมอร์ส และโรคติดต่อไวรัสซิกา เป็นต้น - โรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีอาจแพร่มาจากต่างประเทศ เช่น โรคไข้เหลือง โรคลิซมาเนีย โรคติดต่อ ไวรัสนิปาห์ โรคไข้เวสต์ไนล์ โรคติดต่อเชื้อไวรัสอีโบล่า โรคติดต่อเชื้อไวรัสมาลาเรีย โรคติดต่อเชื้อไวรัสไข้หวัดใหญ่ หรือโรคอีโง้ว โรคพิษีอาร์ โรคที่อาจติดมากับสัตว์ เช่น โรคไข้ฉี่หนู และโรคที่ใช้เป็น อาวุธชีวภาพ เช่น โรคแอนแทรกซ์ โรคไข้ทรพิษ และโรคกาฬโรค เป็นต้น - โรคติดต่ออุบัติใหม่ที่มีอาจเกิดขึ้นในอนาคต เช่น โรคที่เกิดจากการกลายพันธุ์จากเชื้อไข้หวัดใหญ่สายพันธุ์ใหม่ โรคที่เกิดจากการกลายพันธุ์ของเชื้อที่ใช้หวัดนก และโรคที่เกิดจากเชื้อดื้อยาชนิดใหม่ เป็นต้น ๒. พระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๓. นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๓ การบริหารจัดการการวางแผนด้านสาธารณสุขและโรคติดต่ออุบัติใหม่ ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฯ ๔. แผนเตรียมพร้อมแห่งชาติและแผนบริหารจัดการวิกฤตการณ์ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ตารางชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่		
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหา	คำนิยาม (อ้างอิงตาม พ.ร.บ. กฎหมาย นโยบาย ระดับยั้ง ค้ำลัง และครอบระหว่งประเทศ)
๓.	สาธารณภัย	๑. ล่นก่งนลดควมเสี่ยงจากภัยพิบัติแห่งสหประชาชาติ (UNDRR) ได้อธิบายถึงสภวการณของภัยพิบัติว่าเป็นการหยุดชะงักอย่างร้ายแรงของการทำงานของชุมชน หรือสังคมในทุกระดับเนื่องจากการณอันตรวและมีความเสี่ยงที่มีปฏิสัมพันธ์กับการดำเนินชีวิตของประชาชนในสังคม ซึ่งนำไปสู่ผลกระทบ เช่น การสูญเสีย ผลกระทบต่อชีวิต ทรัพย์สินการ รวมไปถึงเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ๒. ภัยพิบัติตามกรอบ Sendai มีเป้าหมายเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายใหม่ พร้อมทั้งลดควมเสี่ยงที่มีอยู่ตามมาตรการทางเศรษฐกิจ โครงสร้าง กฏหมาย สุขภาพ วัฒนธรรม การศึกษา สภวแวดล้อม และมาตรการเชิงสถาบันที่มีการบูรณาการเพื่อลดควมเหลื่อมล้ำในการปกป้องประชาชนทุกกลุ่มจากภัยพิบัติ โดยเป็นแผน ๑๕ ปี ประกอบไปด้วย พันธกิจที่ ๑ : การทำควมเข้าใจควมเสี่ยงจากภัยพิบัติ โดยประเมินและทำควมเข้าใจควมเสี่ยงจากภัยพิบัติ พันธกิจที่ ๒ : การเสริมสร้างการกักกัับดูแลควมเสี่ยงจากภัยพิบัติ ระดับการจัดการควมเสี่ยงจากภัยพิบัติ พันธกิจที่ ๓ : การลงทุนในการลดควมเสี่ยงจากภัยพิบัติเพื่อสร้างควมพร้อม รวมถึงระบบเตือนภัยล่วงหน้า และจัดล่ำดับควมสำคัญของควมเสี่ยงจากการของของกลุ่มเสี่ยง เช่น ผู้หญิง เด็ก คนพิการ และชุมชนชายขอบ เป็นต้น พันธกิจที่ ๔ : การตอบสนองและการกู้คืนที่มีประสิทธิภาพ ดำเนินการตามแผนเตรียมควมพร้อมรับมือภัยพิบัติ รวมถึงแผนรับมือเหตุฉุกเฉิน

ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหา	ตารางชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่ คำนิยาม (อ้างอิงตาม พ.ร.บ. กฎหมาย นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และกรอบระหว่างประเทศ)
		๓. พระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย ให้คำนิยามของสาธารณภัยไว้ว่า “สาธารณภัย คือ อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายรวมถึงความรวมถึง ภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย” แบ่งได้เป็น ๑๐ ประเภท คือ ๑) อัคคีภัย (Fires) คือ ภัยที่เกิดจากไฟไหม้ ๒) วาตภัย (Storms) คือ ภัยอันตรายที่เกิดจากพายุ ๓) อุทกภัย (Floods) คือ ภัยอันตรายที่เกิดจากน้ำท่วม ๔) ภัยแล้ง (Droughts) คือ ภัยที่เกิดจากการขาดแคลนน้ำในพื้นที่หนึ่งเป็นเวลานาน จนก่อให้เกิดเกิดความแห้งแล้ง และส่งผลกระทบต่อชุมชน หรือที่ในโบราณมักเรียกว่า “ทุรภิกขภัย” ภัยอันเกิดจากข้าวยากหมากแพงหรือการขาดแคลนอาหารในบ้านเมือง ๕) โรคระบาดในคน (Human Epidemics) คือ การแพร่ระบาดของโรคที่เกิดในมนุษย์ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนในชุมชน และอาจลุกลามไปยังชุมชนหรือสถานที่อื่น ๆ ได้ เช่น อหิวาตกโรค โรคอุจจาระร่วง เป็นต้น ๕) โรคระบาดในสัตว์ (Animal Diseases) คือ โรคติดต่อที่เกิดขึ้นกับสัตว์ตามที่เราคุ้นเคยได้พบในพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งสามารถแพร่กระจายได้อย่างรวดเร็ว โรคบางชนิดสามารถติดต่อถึงคนได้ด้วย เช่น โรคไข้หวัดนก โรคพิษสุนัขบ้า โรคคว่ำบ้า เป็นต้น ๗) การระบาดของศัตรูพืช (Pest) หมายถึง ปัจจัยทางด้านชีวภาพหรือสิ่งมีชีวิต ซึ่งสามารถสร้างความเสียหายให้การเกษตรกรรม ทำให้ผลผลิตลดลง ทั้งนี้ ศัตรูพืชมีหลายชนิด เช่น แมลง โรคของพืช วัชพืช และสัตว์ ๘) ภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุหรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ เช่น ธรณีพิบัติ (แผ่นดินไหว) ดินโคลนถล่ม น้ำป่าไหลหลาก คลื่นยักษ์พัดถล่มชายฝั่ง ภัยหนาว เป็นต้น ๙) ภัยทางอากาศ หมายความว่า ภัยอันเกิดจากการโจมตีทางอากาศ ๑๐) การก่อวินาศกรรม หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นการมุ่งทำลายทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค

ตารางชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่		
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหา	คำนิยาม (อ้างอิงตาม พ.ร.บ. กฎหมาย นโยบาย ระดับ ข้อบังคับ คำสั่ง และกรอบระหว่างประเทศ)
		หรือการรบกวน ขัดขวางหน่วยงานหรือระบบการปฏิบัติงานใด ๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคลอันเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมืองการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ
๔.		๔. นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๙ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฯ
๔.	ความมั่นคงทางทะเล	๑. อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล (UNCLOS) ค.ศ. ๑๙๘๒ เป็นกรอบหรือรัฐธรรมนูญทางทะเลระหว่างประเทศเพื่อสร้างกติการ่วมกันในการบริหารจัดการและใช้ประโยชน์จากทะเลให้เป็นไปอย่างมีระเบียบเรียบร้อยและลดความขัดแย้งระหว่างประเทศ ไทยลงนามในอนุสัญญาเมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๒๕ และให้สัตยาบันเป็นรัฐภาคีอนุสัญญาฯ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จึงมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๔ ครอบคลุมประเด็นต่าง ๆ อาทิ การกำหนดเขตแดนและระบอบทางทะเล อำนาจอธิปไตย (Sovereignty) สิทธิอธิปไตย (Sovereign Rights) เขตอำนาจ (Jurisdiction) หรือสิทธิหน้าที่ใด ๆ ของรัฐในแต่ละเขตพื้นที่ซึ่งครอบคลุมไปถึงการเดินทางเรือรัฐหมู่เกาะ สิทธิการขึ้นตรวจ (Right of visit) และสิทธิการไล่ตามติดพัน (Right of hot pursuit) หน้าที่ในการให้ความช่วยเหลือ (Duty to render assistance) การคุ้มครองและอนุรักษทรัพยากรและการแสวงหาแหล่งลอมทางทะเล การทดลองวิจัยวิทยาศาสตร์ทางทะเล และการการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีทางทะเล

ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหา	ตารางชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาดວມນັບເຈນເຊີງພັ້ນທີ່
	ประเภทภัย/ปัญหา	(อ้างอิงตาม พ.ร.บ. กฎหมาย นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และกรอบระหว่างประเทศ) คำนิยาม ๒. พระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ. ๒๕๖๒ นิยามคำว่า “ผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเล” คือ ผลประโยชน์ของประเทศไทยอันพึงได้รับจากกิจกรรมทางทะเล หรือประโยชน์อื่นใดในเขตทางทะเล ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อให้ได้ประโยชน์ในทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านทรัพยากร หรือด้านสิ่งแวดล้อม – “เขตทางทะเล” หมายความว่า ชายฝั่งทะเลและพื้นที่ทางทะเลที่ประเทศไทยมีอำนาจอธิปไตย หรือสิทธิอธิปไตย หรือมีสิทธิหรือเสรีภาพในการใช้หรือจะใช้ หรือมีหน้าที่รับผิดชอบตามกฎหมาย ระหว่างประเทศหรือตามสนธิสัญญาหรือด้วยประการใด ๆ ได้แก่ น่านน้ำภายใน ทะเลอาณาเขต เขตต่อเนื่อง เขตเศรษฐกิจจำเพาะ ไหล่ทวีป และทะเลหลวง และให้หมายความรวมถึงเกาะเทียม สิ่งติดตั้ง และสิ่งปลูกสร้างในทะเล รวมทั้งห้วงอากาศเหนือทะเล พื้นดินท้องทะเล ได้พื้นดินท้องทะเล และพื้นที่ทางทะเลอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา – “กิจกรรมทางทะเล” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อใช้ประโยชน์ในเขตทางทะเลในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การพาณิชย์นาวี การประมง การท่องเที่ยว การแสวงหาประโยชน์จากทรัพยากร ที่ไม่มีชีวิต การวางสายเคเบิล หรือท่อใต้ทะเล การอนุรักษ์และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หรือการสำรวจและวิจัย วิทยาศาสตร์ทางทะเล ๓. นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๔ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติทางทะเล ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฯ ๔. แผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

ตารางชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่		
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหา	คำนิยาม (อ้างอิงตาม พ.ร.บ. กฎหมาย นโยบาย ระดับ บังคับ คำสั่ง และกรอบระหว่างประเทศ)
ประเภทที่ ๒ อ้างอิงตามกฎหมาย พ.ร.บ. นโยบาย และแผนที่เกี่ยวข้อง		
๕.	ยาเสพติด	๑. ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ และพิจารณา ร่วมกับนโยบายของรัฐบาลไทย ได้กำหนดนิยามของยาเสพติดและสิ่งเกี่ยวเนื่องกับยาเสพติดดังนี้ ๑.๑ “ยาเสพติด” หมายความว่า ยาเสพติดให้โทษ วัตถุออกฤทธิ์ หรือสารระเหย ๑.๒ “ยาเสพติดให้โทษ” หมายความว่า สารเคมี พืช หรือวัตถุนิติใด ๆ ซึ่งเมื่อเสพแล้วทำให้เกิดผลต่อร่างกายและจิตใจในลักษณะสำคัญ เช่น ต้องเพิ่มขนาดการเสพขึ้นเป็นลำดับ มีอาการถอนยาเมื่อขาดยา มีความต้องการเสพทั้งทางร่างกายและจิตใจอย่างรุนแรงตลอดเวลา และสุขภาพโดยทั่วไปจะทรุดโทรมลง ก) ให้รวมถึงสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย แต่ไม่หมายความรวมถึงยาสามัญประจำบ้าน บางตำรับที่มียาเสพติดให้โทษผสมอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยยา ๑.๓ “วัตถุออกฤทธิ์” หมายความว่า สารเคมีหรือผลิตภัณฑ์ที่อาจนำไปใช้เพื่อสนองความต้องการร่างกายหรือจิตใจซึ่งทำให้สุขภาพโดยทั่วไปทรุดโทรมลง ๑.๔ “สารระเหย” หมายความว่า สารเคมีหรือผลิตภัณฑ์ที่อาจนำไปใช้เพื่อสนองความต้องการร่างกายหรือจิตใจซึ่งทำให้สุขภาพโดยทั่วไปทรุดโทรมลง ๑.๕ “ความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด” หมายความว่า ความผิดเกี่ยวกับการผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติด เว้นแต่มีไว้ในครอบครองเพื่อเสพและให้หมายความรวมถึงการสมคบ สนับสนุน ช่วยเหลือ หรือพยายามกระทำความผิดดังกล่าวด้วย ๑.๖ “ผลิต” หมายความว่า เพาะ ปลูก ทำ ผสม ปูกรู แปรสภาพ เปลี่ยนรูป และสังเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ ๑.๗ “นำเข้า” หมายความว่า นำหรือส่งเข้ามาในราชอาณาจักร ๑.๘ “ส่งออก” หมายความว่า นำหรือส่งออกนอกราชอาณาจักร ๑.๙ “จำหน่าย” หมายความว่า ขาย แลกเปลี่ยน จำย แลก หรือให้โดยมีสิ่งตอบแทนหรือผลประโยชน์อื่น และให้หมายความรวมถึงมีไว้เพื่อจำหน่าย

ตารางชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่		
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหา	คำนิยาม (อ้างอิงตาม พ.ร.บ. กฎหมาย นโยบาย ระดับดับ คำสั่ง และกรอบระหว่างประเทศ)
		๑.๑๐ “นำผ่าน” หมายความว่า นำหรือส่งผ่านราชอาณาจักร แต่ไม่รวมถึงการนำหรือส่งยาเสพติดผ่านราชอาณาจักรโดยมิได้มีการขนถ่ายออกจากอากาศยานที่ใช้ในการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ ๑.๑๑ “เสพ” หมายความว่า การรับยาเสพติดเข้าสู่ร่างกายโดยรู้ว่าเป็นยาเสพติดไม่ว่าด้วยวิธีใด ๒. นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๘ การป้องกัน ปราบปรามและแก้ไขปัญหายาเสพติด ภายใต้ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฯ
๖.	ผู้หลบหนีเข้าเมือง	๑. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ระบุว่า ผู้หลบหนีเข้าเมือง หมายถึง “คนต่างด้าวซึ่งเข้ามาในราชอาณาจักรอย่างผิดกฎหมาย” โดยที่กฎหมายฉบับนี้กำหนดนิยามว่า “คนต่างด้าว” หมายถึง “บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย” ๒. นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๖ การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมืองและผู้โยกย้ายถิ่นฐานแบบไม่ปกติ ภายใต้ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฯ ได้จำแนกผู้หลบหนีเข้าเมืองเป็น ๔ กลุ่มหลักประกอบด้วย “...ผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิบุคคล แรงงานต่างด้าว กลุ่มที่มีความเปราะบางด้านความมั่นคงและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมถึงผู้ได้รับความคุ้มครองหรืออยู่ระหว่างคัดกรองสถานะที่ไม่สามารถเดินทางกลับประเทศภูมิถิ่นกำเนิด”

ตารางชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่		
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหา	คำนิยาม (อ้างอิงตาม พ.ร.บ. กฎหมาย นโยบาย ระดับ ข้อบังคับ คำสั่ง และกรอบระหว่างประเทศ)
		- ภัยคุกคามทางไซเบอร์ในระดับวิกฤติ หมายถึง (ก) เป็นภัยคุกคามที่เกิดจากการโจมตีระบบคอมพิวเตอร์คอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ที่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างพื้นฐานสำคัญทางสารสนเทศในวงกว้างในระดับประเทศ จนทำให้การทำงานของหน่วยงานรัฐหรือการให้บริการของโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศที่ให้กับประชาชนล้มเหลวทั้งระบบ จนรัฐไม่สามารถควบคุมการทำงานส่วนกลางของระบบคอมพิวเตอร์ของรัฐได้ และ (ข) ภัยคุกคามอันกระทบต่อความสงบเรียบร้อยของประชาชนหรือเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ ๒. นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๐ การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์ ภายใต้นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฯ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามอาชญากรรมทางไซเบอร์ และอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ ๓. พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๖๐ ๔. พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ๕. พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๒

ตารางชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่		
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหา	คำนิยาม (อ้างอิงตาม พ.ร.บ. กฎหมาย นโยบาย ระดับ ข้อบังคับ คำสั่ง และกรอบระหว่างประเทศ)
ประเภทที่ ๓ อ้างอิงตามกฎหมาย พ.ร.บ. แผน และกรอบระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง แต่ไม่ระบุในนโยบายและแผนความมั่นคง		
๔.	ปัญหาความมั่นคงทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	๑. ยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี ด้านที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ปรากฏข้อความการรักษาความมั่นคงด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการพิทักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ๒. แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง กล่าวถึง “ความมั่นคงแบบองค์รวม” ให้อยายขอบเขตความมั่นคงของชาติให้ครอบคลุมมิติต่าง ๆ อย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม การทหาร วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรากฏแนวทางการพัฒนาสำคัญ ได้แก่ มิติการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและการพัฒนาประเทศ การพิทักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มุ่งบูรณาการการดำเนินการตลอดถึงทรัพยากรต่าง ๆ กับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะทรัพยากรดิน ป่าไม้ สัตว์ป่า และแร่ธาตุ ให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนด และสอดคล้องกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านที่ ๕ โดยมีแนวความคิดในการดำเนินการที่สำคัญ คือ (๑) วางแผนและบูรณาการการดำเนินงานพิทักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกับทุกภาคส่วนอย่างเป็นรูปธรรม และ (๒) บูรณาการการพัฒนากำลังในการป้องกัน ปรามปราม และฟื้นฟู ความเสียหายจากการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อย่างสมบูรณ์และเป็นระบบ

ตารางชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่		
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหา	คำนิยาม (อ้างอิงตาม พ.ร.บ. กฎหมาย นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และกรอบระหว่างประเทศ)
		มิติการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติ ปรากฏความสอดคล้องกับการปกป้องอธิปไตยและผลประโยชน์ของชาติในภาพรวม มุ่งปกป้อง รักษา และแก้ไขปัญหที่กระทบต่อความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติในภาพรวมทุกรูปแบบ ครอบคลุมทั้งการเฝ้าระวัง ป้องกัน แก้ไข การใช้ การอนุรักษ์ และการแสวงหาผลประโยชน์อย่างสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติในทุก ๆ ด้าน โดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญ ได้แก่ (๑) การจัดการภัยคุกคามด้านความมั่นคงในภาพรวม ด้วยแนวคิดเชิงป้องกันและป้องปราม (๒) การเฝ้าระวังและตรวจการณ์ทุกมิติอย่างมีประสิทธิภาพ (๓) การแก้ไข ปัญหาเขตแดนทั้งทางบก ทางทะเล และทางอากาศกับประเทศเพื่อนบ้านมิตรประเทศ และมหาอำนาจ (๔) การแสวงหา และความร่วมมือระหว่างกองทัพไทยกับกองทัพของประเทศเพื่อนบ้านภูมิภาคความมั่นคงอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ประโยชน์จากความร่วมมือระหว่างประเทศในการรับมือกับภัยคุกคามความมั่นคงอย่างมีประสิทธิภาพ (๖) การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัดให้สอดคล้องกับกฎหมายและพันธกรณีระหว่างประเทศ และ (๗) การรณรงค์ ให้ความรู้ การศึกษา และการประชาสัมพันธ์กับประชาชน และผู้มีส่วนได้เสีย รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วม ในการปกป้องและรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติ
๙.	ความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ	ภาพรวม ๑. องค์การ FAO ให้ความสำคัญกับคำนิยามเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างน้ำ-พลังงาน-อาหาร หรือ Water-Energy-Food Nexus คือ ความพยายามที่บริหารความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง ทรัพยากรทางพลังงาน น้ำ ดิน ที่ดิน และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคมและเศรษฐกิจ ที่ต้องการจัดการ ให้ได้ผลประโยชน์ร่วมกัน synergy และลดผลกระทบหรือสร้างสมดุลกันในทางด้านผลกระทบเพื่อเป้าหมาย ประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ ประสิทธิภาพทางทรัพยากร และสร้างเสริมความเป็นอยู่และทางเลือกของชุมชน

ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหา	ตารางชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่ คำนิยาม (อ้างอิงตาม พ.ร.บ. กฎหมาย นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และกรอบระหว่างประเทศ) ๒. เป้าหมายการมีความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการตามกรอบยุทธศาสตร์การจัดการด้านอาหารของประเทศไทย ฉบับที่สอง พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๕ มีการกำหนดความหมายที่สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ คือ นอกจากจากการมีอาหารอย่างเพียงพอและเข้าถึงได้แล้ว อาหารนั้นต้องมีคุณค่าทางโภชนาการที่เหมาะสม ความมั่นคงทางน้ำ ๑. ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank) กำหนดกรอบแนวคิดการบริการการใช้น้ำและความมั่นคงของน้ำใน The Asian Water Development Outlook (AWDO) 2013 ในหามิติสำคัญของสังคมและความพึงพอใจและความศักยภาพในการให้บริการด้านน้ำ (๑) ความสามารถในการนำน้ำใช้ในครัวเรือน และการสุขาภิบาลของชุมชนอย่างเพียงพอ (๒) ความสามารถสนับสนุนการผลิตทั้งภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และพลังงาน (๓) สามารถพัฒนาเมืองที่น้ำอยู่ (๔) สามารถฟื้นฟูความสมบูรณ์ของแม่น้ำและระบบนิเวศน์ (๕) สามารถสร้างขีดความสามารถในพร้อมรับปรับตัวของชุมชนและรับมือกับความเปลี่ยนแปลงได้ ๒. แผนแม่บทการบริหารจัดการน้ำ ๒๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ ปรากฏในแผนแม่บทประเด็นที่ ๑๙ การบริหารจัดการน้ำ ทั้งระบบเพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านน้ำของประเทศ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการน้ำเพื่อชุมชน การจัดการน้ำเพื่อสิ่งแวดล้อม การจัดระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤติ การจัดการน้ำเชิงลุ่มน้ำอย่างมีธรรมาภิบาล และการกำหนดการสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการเกษตร อุตสาหกรรม และการบริการที่มีชีวิตที่เกี่ยวกับลดความเครียดน้ำ (water stress)
-------	-----------------	---

ตารางชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่		
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหา	คำนิยาม (อ้างอิงตาม พ.ร.บ. กฎหมาย นโยบาย ระดับ ข้อบังคับ คำสั่ง และกรอบระหว่างประเทศ)
ประเภทที่ ๔ อ้างอิงตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี และ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ		
๑๐.	ความมั่นคงทางชายแดน	๑. ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) นโยบายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ประเด็นที่ ๒ สะท้อนนิยามเชิงขอบเขตของพื้นที่ชายแดนว่า ได้แก่ ชายแดนทางบก ทะเลอาณาเขต และเขตเศรษฐกิจจำเพาะ กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ การกำหนดขอบเขตของการดำเนินงานความมั่นคงทางชายแดนไว้เป็นเพียง ๒ ประเภท คือ ชายแดนทางบก กับทางทะเล ๒. นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ระบุว่าความมั่นคงทางชายแดน หมายถึง “พื้นที่ชายแดนและประชาชนในพื้นที่ที่มีการพัฒนา มีความมั่นคงปลอดภัย มีศักยภาพในการป้องกัน และแก้ไขภัยคุกคามทุกรูปแบบ มีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคงของมนุษย์อย่างสมดุล และเป็นพื้นที่ที่ความร่วมมือและสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศรอบบ้าน ในด้านการร่วมกันป้องกันภัยคุกคาม ปัญหาความมั่นคง การแก้ไขปัญหาค้ำคาง และการสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจร่วมกันอย่างยั่งยืน” ๓. นโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๓ การรักษาความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติพื้นที่ชายแดน ภายใต้ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติฯ ๔. แผนปฏิบัติการด้านการบริหารจัดการชายแดน พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

ตารางชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่		
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหา	คำนิยาม (อ้างอิงตาม พ.ร.บ. กฎหมาย นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และกรอบระหว่างประเทศ)
ประเภทที่ ๕ เทียบเคียงกับกฎหมาย พ.ร.บ. ดำเนินการตามกรอบระหว่างประเทศ และเกิดขึ้นเฉพาะพื้นที่		
๑๑.	ปัญหาความมั่นคงรุนแรงอื่น เฉพาะพื้นที่ (ช้างป่าและทุ่งระเบิด)	ปัญหาช้างป่า พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ช้าง (<i>Elephas maximus</i>) เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองลำดับที่ ๑๒๗ ตามกฎกระทรวงกำหนดให้สัตว์ป่าบางชนิดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง พ.ศ. ๒๕๔๖ ห้ามล่า ห้ามครอบครองอวัยวะชิ้นส่วนของช้าง รวมทั้งงาช้างและผลิตภัณฑ์ที่ทำจากงาช้าง ผู้กระทำความผิดมีโทษจำคุกไม่เกิน ๔ ปี หรือปรับไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ปัญหาทุ่งระเบิด อนุสัญญาออกอตาวา ค.ศ. ๑๙๙๗ อนุสัญญาระหว่างประเทศที่มีเป้าหมายเพื่อกวาดล้างและทำลายทุ่งระเบิดสังหารบุคคล เป็นอนุสัญญาที่ห้ามการใช้อาวุธภายใต้กรอบของกฎหมายมนุษยธรรมระหว่างประเทศนั้น แต่ยังห้ามการพัฒนาทุ่งระเบิดสังหารบุคคลที่ส่งจากระยะไกล การห้ามในเรื่องการพัฒนา การผลิต การสะสมและการโอนการใช้อาวุธสงคราม

บทที่ ๕

องค์ประกอบเงื่อนไขการประเมินระดับความรุนแรง ของภัย/ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่

สำหรับเอกสารส่วนที่ ๒ ของคู่มือหลักเกณฑ์กลางในการประเมินสถานการณ์และระดับความรุนแรง และจัดลำดับความสำคัญของภัย/ปัญหาความมั่นคงในระดับพื้นที่ คือ **องค์ประกอบพิจารณาจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนและระดับความรุนแรงภัย/ปัญหาความมั่นคง ๑๑ ประเภท** โดย สำนักงานฯ ส่วนราชการกลาง ส่วนราชการระดับจังหวัด และพื้นที่ และที่ปรึกษาวิจัยโครงการจัดทำหลักเกณฑ์กลางฯ ได้ร่วมกันประมวลผลข้อมูล แล้วเห็นว่าองค์ประกอบเงื่อนไขและเกณฑ์ที่จะใช้จัดลำดับความสำคัญและระดับความรุนแรงของ ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ ต้องพิจารณาจาก ๒ ส่วนสำคัญ ได้แก่ **๑) ลักษณะพื้นที่และลักษณะทางภูมิศาสตร์** ได้แก่ พื้นที่ชั้นใน (รวมพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติ) พื้นที่ชายแดน พื้นที่ชายฝั่งทะเล เกาะแก่ง พื้นที่สูง พื้นที่ท่องเที่ยว และพื้นที่อุตสาหกรรม และ **๒) เกณฑ์พื้นฐาน ๕ เกณฑ์**ที่สำนักงานฯ กำหนดไว้ ดังนั้น การจัดทำองค์ประกอบเงื่อนไขของ ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหา ต้องพิจารณาจากทั้ง ๒ ส่วนควบคู่กัน เพื่อจำกัดกรอบการพิจารณาให้เหมาะสมที่สุดและมีความเป็นมาตรฐานตรงกันทั่วประเทศ

โดยผลการจัดทำหลักเกณฑ์กลางฯ สะท้อน ๓ ประเด็นสำคัญซึ่งจะช่วยให้สำนักงานฯ ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับนโยบายนำไปต่อยอดและให้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อรัฐบาล คือ ๑) บางภัย/ปัญหาเกิดขึ้นเฉพาะกับลักษณะพื้นที่ เช่น พื้นที่ลักษณะชายแดนทั้งทางบกและทางทะเล จะปรากฏอาชญากรรมข้ามแดน การค้ามนุษย์ ยาเสพติด และผู้หลบหนีเข้าเมือง ทำให้ระดับความรุนแรงของปัญหาจะแปรผันตามกัน ๒) อาชญากรรมทางไซเบอร์และโรคติดต่ออุบัติใหม่ไม่สามารถวัดการเกิดขึ้นจากลักษณะพื้นที่ได้ เพราะเกิดขึ้นได้ทุกลักษณะพื้นที่ทั่วประเทศ แต่จำเป็นต้องมีมาตรการเฝ้าระวังยิ่งขึ้นในพื้นที่ท่องเที่ยวและพื้นที่อุตสาหกรรม และ ๓) การเลือกใช้เกณฑ์พิจารณาภัยระดับภัยที่มีอยู่และระบุไว้ใน พ.ร.บ. ที่เกี่ยวข้องเป็นฐานการพิจารณาระดับความรุนแรงของจังหวัด/พื้นที่ ได้แก่ สาธารณภัย กับโรคติดต่ออุบัติใหม่

ทั้งนี้ สำนักงานฯ ได้จัดทำตารางแสดงองค์ประกอบเงื่อนไขการประเมินระดับความรุนแรงของภัย/ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ ๑๑ ประเภท ดังนี้

ตารางแสดงองค์ประกอบพิจารณาจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วน และระดับความรุนแรงภัย/ปัญหาความมั่นคง ๑๑ ประเภท

ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคง	ลักษณะพื้นที่/ลักษณะทางภูมิศาสตร์						เกณฑ์พิจารณาพื้นฐาน ๕ เกณฑ์				
		พื้นที่ ขึ้นใน (อุทยาน)	พื้นที่ ชายแดน	พื้นที่ สูง	พื้นที่ ชายฝั่ง ทะเล เกาะแก่ง	พื้นที่ ท่องเที่ยว	พื้นที่ อุตสาหกรรม	ความ รุนแรง/ ความเสี่ยง	ผล กระทบ	ขนาด พื้นที่	ความยาก/ง่าย การบริหาร จัดการ	การรับรู้ ประชาชน
๑	ความมั่นคงชายแดน		●	●		●		●		●		
๒	ความมั่นคงทางทะเล				●	●	●	●	●			●
๓	ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	●	●	●	●	●	●	●	●	●		
๔	ค้ำมนุษย์		●			●	●	●	●			
๕	ผู้หลบหนีเข้าเมือง	●	●	●	●	●	●	●		●		
๖	ยาเสพติด	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●
๗	อาชญากรรมทางไซเบอร์	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●
๘	โรคติดต่ออุบัติใหม่	●	●	●	●	●	●	●	●	●		●
๙	สาธารณสุขภัย	●	●	●	●	●	●	●	●			
๑๐	พลังงาน อาหาร น้ำ	●	●	●	●	●	●	●	●		●	
๑๑	ความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ (ช้างป่า และพันธุ์ระเบิด)	●	●					●	●	●	●	●

๑. ความมั่นคงชายแดน											
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคง	ลักษณะพื้นที่/ลักษณะทางภูมิศาสตร์						เกณฑ์พิจารณาพื้นฐาน ๕ เกณฑ์			
		พื้นที่ชายแดน (อุทัยมา)	พื้นที่ชายแดน	พื้นที่สูง	พื้นที่ชายฝั่งทะเลเกาะแก่ง	พื้นที่ท่องเที่ยว	พื้นที่อุตสาหกรรม	ความรุนแรง/ความเสี่ยง	ผลกระทบ	ความยากง่ายการบริหารจัดการ	การรับรู้ประชาชน
๑	ความมั่นคงชายแดน		●	●		●		●		●	
เกณฑ์ความรุนแรง/ความเสี่ยง		เกณฑ์ขนาดพื้นที่						เกณฑ์ความยากง่ายการบริหารจัดการ			
- จำนวนช่องทางธรรมชาติ เช่น ทำข้าม และทำข้ามของเอกชน เป็นต้น ที่ต้องรับผิดชอบ - จำนวนหมู่บ้านเป้าหมายหลักที่ต้องรับผิดชอบ (อ้างอิงตามเกณฑ์ของ ศชต.) มีองค์ประกอบพื้นฐาน ดังนี้ ๑) มีปัญหาความมั่นคง ๒) มีเส้นทางคมนาคมสายเจริญ ๓) มีช่องทางลักลอบลำเลียงสิ่งผิดกฎหมายและสร้างเงื่อนไขต่อการกระทำความผิดก่ออาชญากรรมและภัยคุกคามรูปแบบ - สถิติของอาชญากรรมข้ามชาติ - ความต้องการและความเดือดร้อนในพื้นที่		ระยะทางและลักษณะของแนวชายแดนที่รับผิดชอบ ได้แก่ ชายแดนทางบก และชายแดนทางทะเล						- ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนราชการระดับจังหวัด/พื้นที่ของฝ่ายไทยและเพื่อนบ้าน - ระดับการให้ความร่วมมือของท้องถิ่น และท้องถิ่นไทยในพื้นที่ชายแดน โดยเฉพาะในพื้นที่ลักษณะหมู่บ้านเป้าหมายหลัก - ระดับความสำเร็จของการใช้กลไกความร่วมมือกับประเทศรอบบ้านในมิติต่าง ๆ			

๒. ความมั่นคงทางทะเล													
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคง	ลักษณะพื้นที่/ลักษณะทางภูมิศาสตร์						เกณฑ์พิจารณาพื้นฐาน ๕ เกณฑ์					
		พื้นที่ ชายแดน (อุทยาน)	พื้นที่ ชายแดน	พื้นที่ สูง	พื้นที่ ชายฝั่ง ทะเล เกาะแก่ง	พื้นที่ ท่องเที่ยว	พื้นที่ อุตสาหกรรม	ความ รุนแรง/ ความเสี่ยง	ผล กระทบ	ขนาด พื้นที่	ความ ยากง่าย การบริหาร จัดการ	การรับรู้ ประชาชน	
๒	ความมั่นคงทางทะเล				●	●	●	●			●	●	●
เกณฑ์ความรุนแรง/ความเสี่ยง		เกณฑ์ขนาดพื้นที่						เกณฑ์ความยากง่ายการบริหารจัดการ		เกณฑ์การรับรู้ประชาชน			
o ข้อมูลความสมดุลของทรัพยากรทางทะเล ของกรมประมง		o ตัวชี้วัดคุณภาพมหาสมุทร (ocean health index: OHI)						o การบูรณาการการทำงานและบทบาทของ ครชล. ภายใต้ พ.ร.บ.การรักษาผลประโยชน์ของ ช า ตี ท ง ทะ เล		o การสร้างจิตสำนึกเครือข่ายชุมชน โรงเรียนเกี่ยวกับ การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อสร้างความตระหนักรู้			
o ความเสี่ยงที่อาจเกิดภัยคุกคาม ๙ ประเด็น ในบริบทของพื้นที่ทางทะเล ได้แก่ โจรสลัดและการปล้นเรือโดยใช้อาวุธ		o พื้นที่อุตสาหกรรมมีการปล่อยน้ำเสียลงสู่ทะเล						o การบูรณาการการทำงานและบทบาทของ ครชล. ภายใต้ พ.ร.บ.การรักษาผลประโยชน์ของ ช า ตี ท ง ทะ เล		o การสร้างจิตสำนึกเครือข่ายชุมชน โรงเรียนเกี่ยวกับ การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อสร้างความตระหนักรู้			
o การทำประมง IUU การก่อการร้ายการลักลอบเข้าเมือง		o จำนวนประชากรและผู้ที่ได้รับผลกระทบจากทางทะเล ๙ ภัย						o การปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจด้านการรักษาทะเล ๙ ด้าน		o การสร้างจิตสำนึกเครือข่ายชุมชน โรงเรียนเกี่ยวกับ การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อสร้างความตระหนักรู้			
o การเกิดอุบัติเหตุและกู้ภัยในทะเลและช่วยเหลือผู้ประสบภัย ภัยพิบัติ การบังคับใช้แรงงานและการค้ามนุษย์ การลักลอบนำเข้าสินค้าผิดกฎหมาย และการทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร								o ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ ครชล. ภาค และ ครชล. จังหวัด		o การสร้างจิตสำนึกเครือข่ายชุมชน โรงเรียนเกี่ยวกับ การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อสร้างความตระหนักรู้			
								o ขาดการบูรณาการข้อมูลสถานการณ์ทางทะเลในภาพรวมร่วมกับหน่วยงานในประเทศ		o การสร้างจิตสำนึกเครือข่ายชุมชน โรงเรียนเกี่ยวกับ การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อสร้างความตระหนักรู้			
								o การเข้าถึงระบบพยากรณ์และการแจ้งเตือนล่วงหน้า		o การสร้างจิตสำนึกเครือข่ายชุมชน โรงเรียนเกี่ยวกับ การอนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อสร้างความตระหนักรู้			

๓. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม												
ลำดับ	ประเภทภัย/ ปัญหาความมั่นคง	ลักษณะพื้นที่/ลักษณะทางภูมิศาสตร์						เกณฑ์พิจารณาพื้นฐาน ๕ เกณฑ์				
		พื้นที่ ขึ้นใน (อุทยาน)	พื้นที่ ชายแดน	พื้นที่ สูง	พื้นที่ ชายฝั่ง ทะเล เกาะแก่ง	พื้นที่ ท่องเที่ยว	พื้นที่ อุตสาหกรรม	ความ รุนแรง/ ความเสี่ยง	ผล กระทบ	ขนาด พื้นที่	ความ ยากง่าย การบริหาร จัดการ	การรับรู้ ประชาชน
๓	ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	●	●	●	●	●	●	●		●	●	●
เกณฑ์ความรุนแรง/ความเสี่ยง		เกณฑ์ผลกระทบ		เกณฑ์ขนาดพื้นที่		เกณฑ์ความยากง่ายการบริหารจัดการ						
○ สัดส่วนความเสียหายของการวางแผนเขตป่าต่อพื้นที่ป่าทั้งหมด		○ สัดส่วนที่ดินรัฐ เช่น ป่าไม้ ชายหาด ฝืนน้ำทะเลในอ่าวที่ถูกบุกรุกโดยเอกชน ต่อที่ดินรัฐทั้งหมด		○ การประกาศเขตควบคุมพิเศษ ของกรมควบคุมพิเศษ		○ การมี/การตั้งกลไกชัดเจนและครอบคลุมส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในจังหวัด เพื่อกำกับการใช้ที่ดินรัฐและทรัพยากรธรรมชาติ		○ การมีกลไกและแผนบริหารจัดการภัยพิบัติรูปแบบต่าง ๆ และมีการซักซ้อมสมมติ				
○ สภาพของพื้นที่เฉพาะตัวของจังหวัดที่ต้องอาศัยการนิยามเฉพาะ เช่น จ.นครศรีธรรมราช มีสภาพพื้นที่ “เขา ป่า นา เล” โดย “เขา” ปรากฏปัญหาการบุกรุกป่าส่งผลดินสไลด์และน้ำท่วมสำหรับ “ป่า” มีลักษณะป่าพรุ เกิดอัคคีภัยบ่อยครั้ง ส่วน “นา” เกิดน้ำท่วมและ “เล” เกิดวาตภัยและน้ำมีน่วไหล		○ จำนวนครั้งและระดับความรุนแรงที่ผู้บุกรุกที่ดินรัฐชุมชน/กลุ่มเพื่อบ้าน เช่น กรณีอ่าวบ้านดอน จ.สุราษฎร์ธานี เป็นต้น		○ การลุกล้ำที่ดินของรัฐเพื่อสร้างสิ่งปลูกสร้างโดยเอกชน เช่น การบุกรุกสร้างโรงแรม/ที่พักตากอากาศใน จ.ภูเก็ต เป็นต้น		○ การมีกลไกและแผนบริหารจัดการภัยพิบัติรูปแบบต่าง ๆ และมีการซักซ้อมสมมติ		○ การมีระบบเฝ้าระวังเตือนภัยที่แม่นยำและมีประสิทธิภาพ				
								○ การทำรายงานประเมินความเสี่ยงโรงงานอุตสาหกรรม ของกรมโรงงานอุตสาหกรรม				
								อุตสาหกรรม				

๔. การคัดค้านุญช์											
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคง	ลักษณะพื้นที่/ลักษณะทางภูมิศาสตร์						เกณฑ์พิจารณาพื้นฐาน ๕ เกณฑ์			
		พื้นที่ ขึ้นใน (อุทยาน)	พื้นที่ ชายแดน	พื้นที่ สูง	พื้นที่ ชายฝั่ง ทะเล เกาะแก่ง	พื้นที่ ท่องเที่ยว	พื้นที่ อุตสาหกรรม	ความ รุนแรง/ ความเสี่ยง	ผล กระทบ	ขนาด พื้นที่	ความ ยากง่าย การบริหาร จัดการ
๔	คัดค้านุญช์		●			●	●	●	●		●
เกณฑ์ความรุนแรง/ความเสี่ยง		เกณฑ์ผลกระทบ						เกณฑ์ความยากง่ายการบริหารจัดการ			
○ สถิติการจับกุมคดีคัดค้านุญช์ ○ จำนวนเหยื่อคดีคัดค้านุญช์		○ ระดับความเสียหายของเหยื่อคัดค้านุญช์ และการคืนสถานะทางสังคมให้กับเหยื่อคัดค้านุญช์ ○ ภาพลักษณ์และสถานะของไทยในเวทีระหว่างประเทศ						○ ความเร่งด่วนของรัฐบาลในการกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ ○ ความเร่งด่วนในระดับสากล เช่น การจัดอันดับสถานการณ์การค้ามนุษย์ของสหรัฐอเมริกา เป็นต้น ○ งบประมาณที่ได้รับจัดสรร ○ ความพร้อมของทีมสหวิชาชีพ ○ การตรวจสอบเส้นทางการนำพาสื่อกลับหมีเข้าเมืองตามช่องทางต่าง ๆ ของผู้ก่อเหตุ			

๕. ผู้หลบหนีเข้าเมือง											
ลำดับ	ประเภทภัย/ ปัญหาความมั่นคง	ลักษณะพื้นที่/ลักษณะทางภูมิศาสตร์						เกณฑ์พิจารณาพื้นฐาน ๕ เกณฑ์			
		พื้นที่ ขึ้นใน (อุทยาน)	พื้นที่ ชายแดน	พื้นที่ สูง	พื้นที่ ชายฝั่ง ทะเล เกาะแก่ง	พื้นที่ ท่องเที่ยว	พื้นที่ อุตสาหกรรม	ความ รุนแรง/ ความเสี่ยง	ผล กระทบ	ขนาด พื้นที่	ความ ยากง่าย การบริหาร จัดการ
๕	ผู้หลบหนีเข้าเมือง	●	●	●	●	●	●	●		●	●
เกณฑ์ความรุนแรง/ความเสี่ยง		เกณฑ์ขนาดพื้นที่						เกณฑ์ความยากง่ายการบริหารจัดการ			
- จำนวนช่องทางธรรมชาติของจังหวัดที่ต้องรับผิดชอบ - สถานการณ์การเมือง เศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศรอบบ้าน เป็นปัจจัยหลัก (push factors) ให้เกิดการย้ายถิ่นฐานข้ามแดน ทั้งถูกและผิดกฎหมาย - อุปสงค์ของผู้ประกอบการและสถานประกอบการในประเทศไทยที่ต้องการแรงงานต่างด้าว เป็นปัจจัยดึงดูด (pull factors) ให้เกิดการย้ายถิ่นฐานข้ามแดน ทั้งถูกและผิดกฎหมาย - จำนวนผู้มีปัญหาสถานะและสิทธิในไทย		- ระยะทางของแนวชายแดนไทยกับประเทศรอบบ้าน - ลักษณะของแนวเขตชายแดน เช่น ทำนบกั้น ช่องทางธรรมชาติ และท่าข้ามของเอกชน เป็นต้น - จำนวนช่องทางธรรมชาติของจังหวัด						- นโยบายรัฐบาล เช่น การผ่อนผันการต่อทะเบียนแรงงานต่างด้าว เป็นต้น - ลักษณะของเครือข่ายผู้ลักลอบนำเข้าที่เป็นเครือข่ายนิติสังคมของเครือข่ายในการแสวงหาข่าว ตรวจสอบ และจับกุม - ความยาวของห่วงโซ่การค้าเสี่ยงผู้หลบหนีเข้าเมืองจากประเทศต้นทางไปยังปลายทางทั้งให้ทางตรง เกี่ยวพันกับการเดินทางข้ามหลายจังหวัด/พื้นที่ ซึ่งยากต่อการแก้ไขปัญหา เช่น กรณีชาวโรฮีนจา เป็นต้น - งบประมาณที่ได้รับจัดสรรเพื่อแก้ไขปัญหา			

๖. ยาเสพติด												
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคง	ลักษณะพื้นที่/ลักษณะทางภูมิศาสตร์						เกณฑ์พิจารณาพื้นฐาน ๕ เกณฑ์				
		พื้นที่ ชนใน (อุษายาม)	พื้นที่ ชายแดน	พื้นที่ สูง	พื้นที่ ชายฝั่ง ทะเล	พื้นที่ ท่องเที่ยว	พื้นที่ อุตสาหกรรม	ความ รุนแรง/ ความเสี่ยง	ผล กระทบ	ขนาด พื้นที่	ความ ยากง่าย การบริหาร จัดการ	การรับรู้ ประชาชน
๖	ยาเสพติด	●	●	●	●	●	●	●	●		●	●
เกณฑ์ความรุนแรง/ความเสี่ยง		เกณฑ์ผลกระทบ		เกณฑ์ความยากง่ายการบริหารจัดการ			เกณฑ์การรับรู้ของประชาชน					
- อุปสงค์ของยาเสพติด ได้แก่ - สัดส่วนของพื้นที่ที่มีประชากรหนาแน่น/เขตเมือง - สัดส่วนของพื้นที่เศรษฐกิจดี เช่น เขตและอำเภอขนาดใหญ่ เป็นต้น - จำนวนขอแรงงาน/สถานประกอบการ - การดำรงอยู่ของแหล่งท่องเที่ยวที่มีสถิติการใช้ยาเสพติด - ระยะทาง และลักษณะเส้นทางคมนาคม (เส้นทางลำเลียงยาเสพติด)		- จำนวนผู้เสพและผู้ป่วยจิตเวชที่ต้องบำบัดรักษา - จำนวนชุมชนที่มีการระบาดของยาเสพติด		- นโยบายของรัฐบาล - การจัดตั้งศูนย์ฟื้นฟูสภาพทางสังคมของจังหวัดที่ครอบคลุมสาขาระดับหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ โดยดำเนินการศูนย์ฯ ให้เป็นไปตามอนุญัตติที่เกี่ยวข้องและแนวทางของคณะกรรมการด้านยาเสพติด - จำนวนครั้งความสำเร็จของการดำเนินการมาตรการบำบัดลด กวาดล้าง ตรวจค้น และจับกุมผู้ค้ายาเสพติด - ประสิทธิภาพและความเพียงพอเครื่องมือตรวจยาเสพติด			- ความถี่ในการอบรมให้ความรู้กับประชาชน - การสร้างกลุ่มเครือข่ายประชาชนต่อต้านยาเสพติด - การสร้างภูมิคุ้มกันในชุมชน					

๗. อาชญากรรมทางไซเบอร์

๗. อาชญากรรมทางไซเบอร์												
ลำดับ	ประเภทภัย/ ปัญหาความมั่นคง	ลักษณะพื้นที่/ลักษณะทางภูมิศาสตร์						เกณฑ์พิจารณาพื้นฐาน ๕ เกณฑ์				
		พื้นที่ ขึ้นใน (อุทยาน)	พื้นที่ ชายแดน	พื้นที่ สูง	พื้นที่ ชายฝั่ง ทะเล เกาะแก่ง	พื้นที่ ท่องเที่ยว	พื้นที่ อุตสาหกรรม	ความ รุนแรง/ ความเสี่ยง	ผล กระทบ	ขนาด พื้นที่	ความ ยากง่าย การบริหาร จัดการ	การรับรู้ ประชาชน
๗	อาชญากรรมทางไซเบอร์	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
เกณฑ์ความรุนแรง/ความเสี่ยง		เกณฑ์ผลกระทบ		เกณฑ์ความยากง่ายการบริหารจัดการ				เกณฑ์การรับรู้ของประชาชน				
○ ความถี่ของคดี/เหตุอาชญากรรมทางไซเบอร์ในพื้นที่ อาศัยข้อมูลจาก บก.สอท. ภาค ๑-๔ และตำรวจภูธรจังหวัด รวมทั้งตำรวจภูธรในพื้นที่ ○ การใช้ฐานข้อมูลการรายงานธุรกรรมที่มีเหตุอันควรสงสัย (STR) ของ บปง. เพื่อเป็นข้อมูลเฝ้าระวังธุรกรรมผิดปกติ ○ สถิติพื้นที่การจับกุมกลุ่มอาชญากรและผู้ไม่หวังดี ○ ระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และความก้าวหน้าเจริญเติบโตของพื้นที่ ซึ่งสร้างแรงจูงใจ		○ สถิติมูลค่าความเสียหายต่อทรัพย์สินของเหยื่อจากอาชญากรรมทางไซเบอร์		○ นโยบายของรัฐบาล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ต่อการควบคุมและบริหารจัดการปัญหาพื้นที่ไซเบอร์ ○ ความทันสมัยของการจัดตั้งหน่วยงานด้านไซเบอร์ของหน่วยงานต่าง ๆ ○ การประสานความร่วมมือในการติดตามเส้นทางความเงินกับธนาคารพาณิชย์และเครือข่ายโทรศัพท์มือถือให้บริการเอกชน ○ ระดับความร่วมมือระหว่างไทยกับต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศรอบบ้าน เพื่อกวาดล้างและปราบปรามอาชญากรที่ใช้ฐานปฏิบัติการในต่างประเทศ				○ ระดับความเข้าใจและการรับรู้ของประชาชนเกี่ยวกับความถี่ใจและการรับรู้ของอาชญากรรมไซเบอร์ที่ควรระวัง จากโครงการ Cyber Vaccine ของภาครัฐ เช่น โครงการ Cyber Village ของตำรวจภูธรจังหวัด เป็นต้น ○ การมีโครงการ/การฝึกอบรมให้ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกันภัยทางไซเบอร์จากภาครัฐในพื้นที่ ○ การลดลงของจำนวนเหยื่อผู้เสียหายทุกกลุ่ม				

๘. โรคติดต่ออุบัติใหม่												
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคง	ลักษณะพื้นที่/ลักษณะทางภูมิศาสตร์						เกณฑ์พิจารณาพื้นฐาน ๕ เกณฑ์				
		พื้นที่ ชนใน (อุทยาน)	พื้นที่ ชายแดน	พื้นที่ สูง	พื้นที่ ชายฝั่ง ทะเล เกาะแก่ง	พื้นที่ ท่องเที่ยว	พื้นที่ อุตสาหกรรม	ความ รุนแรง/ ภัยภัย ความเสี่ยง	ผล กระทบ	ขนาด พื้นที่	ความ ยากง่าย การบริหาร จัดการ	การรับรู้ ประชาชน
๘	โรคติดต่ออุบัติใหม่	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
เกณฑ์ความรุนแรง/ความเสี่ยง		เกณฑ์ผลกระทบ		เกณฑ์ขนาดพื้นที่		เกณฑ์ความง่ายการบริหารจัดการ		เกณฑ์การรับรู้ของประชาชน				
- สถิติของการแพร่ระบาดของโรคในพื้นที่ระยะ ๕ - ๑๐ ปีที่ผ่านมา - จำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ (สะสมต่อสัปดาห์) - ลักษณะการกระจายของโรคตามเขตสุขภาพ - การกระจายของโรคตามลักษณะระบาดวิทยา - ความพร้อมในการรองรับผู้ป่วย - พื้นที่ท่องเที่ยวมีความเสี่ยงการรับโรคจากต่างประเทศ		- อัตราป่วย/ตาย - อัตราครองเตียง - มูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจจากการแพร่ระบาดในพื้นที่		การแพร่ระบาดกระจายข้ามเขตของตำบล อำเภอ และจังหวัดตามลำดับ		- จังหวัดมี EOC ในการจัดการภาวะฉุกเฉินโรคและภัยสุขภาพอย่างรวดเร็ว รวมทั้งจัดทำแผนเตรียมพร้อมรองรับภาวะฉุกเฉินทางสุขภาพ - ร้อยละของอำเภอที่มีหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อ (CDCU) ๓ ทีม ต่ออำเภอ - ร้อยละของจังหวัดที่มีการบริหารจัดการสถานที่กักกัน (Quarantine)		- ร้อยละของประชาชนในจังหวัดที่ได้รับการให้ความรู้ที่ถูกต้องในสถานที่ที่มีการรวมตัวกันจำนวนมาก/แออัด - ร้อยละของประชาชนที่เข้ารับการฉีดวัคซีนเกี่ยวกับโรคที่ถูกต้อง				

๙. สาธารณภัย												
ลำดับ	ประเภทภัย/ ปัญหาความมั่นคง	ลักษณะพื้นที่/ลักษณะทางภูมิศาสตร์						เกณฑ์พิจารณาพื้นฐาน ๕ เกณฑ์				
		พื้นที่ ซึ่งใน (อุทยาน)	พื้นที่ ชายแดน	พื้นที่ สูง	พื้นที่ ชายฝั่ง ทะเล เกาะแก่ง	พื้นที่ ท่องเที่ยว	พื้นที่ อุตสาหกรรม	ความ รุนแรง/ ความเสี่ยง	ผล กระทบ	ขนาด พื้นที่	ความ ยากง่าย การบริหาร จัดการ	การรับรู้ ประชาชน
๙	สาธารณภัย	●	●	●	●	●	●	●				

เกณฑ์ความรุนแรง/ความเสี่ยง ○ สติความถี่และความรุนแรงของการเผชิญสถานการณ์ในอดีต เช่น น้ำท่วม น้ำแล้ง หรือการเป็นพื้นที่รับปริมาณและพายุจากทั้งสองฝั่งทะเล เช่น จ.ชุมพร เป็นต้น	เกณฑ์ผลกระทบ ○ จำนวนการเสียชีวิตและการได้รับบาดเจ็บของประชาชน ○ การประเมินตัวเลขทางสูญเสียทางเศรษฐกิจและจำนวนภาคส่วนธุรกิจที่ได้รับผลกระทบ
---	---

หมายเหตุ: * “สาธารณภัย” หมายความว่า “การใช้ระบบปัญหาการเหตุการณ์ ตามที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๐. ความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร น้ำ

ลำดับ	ประเภทภัย/ ปัญหาความมั่นคง	ลักษณะพื้นที่/ลักษณะทางภูมิศาสตร์						เกณฑ์พิจารณาพื้นฐาน ๕ เกณฑ์				
		พื้นที่ ชุมชนใน (อุทยาน)	พื้นที่ ชายแดน	พื้นที่ สูง	พื้นที่ ชายฝั่ง ทะเล เกาะแก่ง	พื้นที่ ท่องเที่ยว	พื้นที่ อุตสาหกรรม	ความ รุนแรง/ ความเสี่ยง	ผล กระทบ	ขนาด พื้นที่	ความ ง่าย ง่าย การบริหาร จัดการ	การรับรู้ ประชาชน
๑๐	พลังงาน อาหาร น้ำ	●	●	●	●	●	●	●	●		●	
เกณฑ์ความรุนแรง/ความเสี่ยง		เกณฑ์ผลกระทบ						เกณฑ์ความง่ายการบริหารจัดการ				
พลังงาน		○ จำนวนประชากรและสัดส่วนของพื้นที่ต่อพื้นที่รวมของประเทศที่ได้รับผลกระทบจากภาวะขาดแคลนพลังงานและราคาพลังงานสูงขึ้น						พลังงาน				
○ ครัวเรือนที่ลดทะเบียนไฟฟ้าใช้ระยะเท่าใด ข้อมูลจากกระทรวงมหาดไทย		○ จำนวนประชากรและสัดส่วนของพื้นที่ต่อพื้นที่รวมของประเทศที่ได้รับผลกระทบจากภาวะขาดแคลนอาหาร						○ การใช้ข้อมูลจากการไฟฟ้าผลิตและส่วนกลาง				
○ ความเสถียรของการใช้ไฟฟ้า		○ จำนวนประชากรและสัดส่วนของพื้นที่ต่อพื้นที่รวมของประเทศที่ไม่เพียงพอ และราคาอาหารสูงขึ้น						○ ไม่มีหน่วยงานกลาง ประเมินการพึ่งพาพลังงานหรือการเก็บพลังงานสำรองในพื้นที่				
○ ข้อมูลการร้องเรียน		○ จำนวนประชากรและสัดส่วนของพื้นที่ต่อพื้นที่รวมของประเทศที่ได้รับผลกระทบจากภาวะขาดแคลนน้ำ						น้ำ				
○ ความทั่วถึงในการใช้ไฟฟ้า		○ จำนวนประชากรและสัดส่วนของพื้นที่ต่อพื้นที่รวมของประเทศที่ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งน้ำ และได้รับผลกระทบจากราคาน้ำสูง						○ ศักยภาพของชุมชนและหน่วยงานรัฐในการจัดการน้ำ				
○ จำนวนสถานีชาร์จ EV ในพื้นที่ (สะท้อนความทั่วถึงของการจ่ายกระแสไฟ)								○ การควบคุมคุณภาพน้ำในแหล่งอุตสาหกรรมและท่องเที่ยว				
น้ำ								อาหาร				
○ ปริมาณทรัพย์สินการนำที่ใช้ได้								○ การพึ่งพาอาหารจากภายนอกพื้นที่ ส่งผลให้ราคาอาหารแพง				
○ คุณภาพและศักยภาพในการปรับปรุงคุณภาพน้ำ								○ ความต้องการอาหารที่สูงของภาคการท่องเที่ยว และ				
○ การจัดสรรน้ำประปาและข้อมูลจดทะเบียนจ่ายค่าน้ำประปา								ความไม่ยั่งยืนของการบริโภคอาหาร				
○ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์น้ำ												
อาหาร												
○ จำนวนชุมชนที่สามารถดูแลตัวเองได้												
○ การเทียบเคียงราคาอาหารกับพื้นที่อื่น เพื่อการเข้าหาอย่างเป็นธรรม												
○ อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจและราคาสินค้า												

๑๑. ความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ (ช้างป่า และ หุ้่นระเบ็ด)												
ลำดับ	ประเภทภัย/ปัญหาความมั่นคง	ลักษณะพื้นที่/ลักษณะทางภูมิศาสตร์						เกณฑ์พิจารณาพื้นฐาน ๕ เกณฑ์				
		พื้นที่ซึ่งใน (อุทยาน)	พื้นที่ชายแดน	พื้นที่สูง	พื้นที่ชายฝั่งทะเลเกาะแก่ง	พื้นที่ท่องเที่ยว	พื้นที่อุตสาหกรรม	ความรุนแรง/ความเสี่ยง	ผลกระทบ	ขนาดพื้นที่	ความยากง่ายในการจัดการ	การรับรู้ประชาชน
๑๐	ความมั่นคงเฉพาะพื้นที่ (ช้างป่า และ หุ้่นระเบ็ด)	●	●						●	●	●	●
เกณฑ์ความรุนแรง/ความเสี่ยง		เกณฑ์ผลกระทบ		เกณฑ์ขนาดพื้นที่			เกณฑ์ความง่ายต่อการบริการ		เกณฑ์การรับรู้ของประชาชน			
ช้างป่า - สถิติช้างป่าในพื้นที่เขตอนุรักษ์เขตอุทยาน และเขตคุ้มครอง - สถิติช้างป่าเข้าใกล้ชุมชน - ข้อมูลแหล่งอาหารสัตว์ป่า หุ้่นระเบ็ด - จำนวนหุ้่นระเบ็ดที่ตกค้างในไทย		ช้างป่า - สถิติประชาชนถูกทำร้าย - เสียชีวิต - สถิติช้างป่าถูกทำร้าย - ตาย - สถิติพื้นที่ทางการเกษตรและทรัพย์สินประชาชนเสียหาย - การเปลี่ยนแปลงพืชเกษตรกรรม หุ้่นระเบ็ด - สถิติประชาชนคนไทยเหยียบกับระเบิด		ช้างป่า ๑๖ กลุ่มป่า ที่ปรากฏการอาศัยอยู่ของช้างป่า - จังหวัดทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีและตกค้างหุ้่นระเบ็ดกว่า ๒,๕๐๐ การตกค้างหุ้่นระเบ็ด กว่า ๒,๕๐๐ ตรางกิโลเมตร หุ้่นระเบ็ด - ระดับความสัมพันธ์และความร่วมมือในการเก็บหุ้่นระเบ็ดตามแนวชายแดนเพื่อมนุษยธรรมระหว่างไทยกับกัมพูชา			ช้างป่า - ขาดหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบหลักและเชื่อมโยงกฎหมาย - การขาดวิธีการแนวทางการป้องกันปัญหาคนกับช้างป่า อีกทั้งไม่มีกระบวนการการทำงานเพื่อหาวิธีการอย่างยั่งยืน - องค์ความรู้การจัดการช้างป่าในพื้นที่ที่ทับซ้อนกับป่าอนุรักษ์ หุ้่นระเบ็ด - ระดับความสัมพันธ์และความร่วมมือในการเก็บหุ้่นระเบ็ดตามแนวชายแดนเพื่อมนุษยธรรมระหว่างไทยกับกัมพูชา		ช้างป่า - ความเข้าใจที่ถูกต้องในการอยู่ร่วมกับช้างป่า หุ้่นระเบ็ด - ระดับการรับรู้ของประชาชนและไม่เข้าไปหรือทำกิจกรรมในพื้นที่เสี่ยงหุ้่นระเบ็ดตามประกาศของราชการ			

บทที่ ๖

บทสรุป

สำนักงานฯ มีความประสงค์จัดทำคู่มือหลักเกณฑ์กลางในการประเมินสถานการณ์ และระดับความรุนแรง และจัดลำดับความสำคัญของภัย/ปัญหาความมั่นคงในระดับ พื้นที่ ประกอบด้วยเอกสาร ๒ ส่วน ได้แก่ ๑) ชุดคำนิยาม ๑๑ ประเภทภัย/ปัญหา ความมั่นคง และ ๒) องค์ประกอบเงื่อนไขการประเมินระดับความรุนแรงของภัย/ ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่ โดยเก็บข้อมูลระดับพื้นที่และวิเคราะห์ข้อมูลบนหลักการ ปฏิบัติงานและทางวิชาการ เพื่อกำหนดองค์ประกอบพิจารณาจัดลำดับความสำคัญ และระดับความรุนแรงให้กับส่วนราชการระดับจังหวัดและหน่วยงานด้านความมั่นคง ในพื้นที่นำไปใช้เป็นเครื่องมือหลักควบคู่กับเครื่องมือและวิธีการประเมินที่มีอยู่ ไปประกอบการทบทวนและประเมินภัย/ปัญหาความมั่นคงเชิงพื้นที่ ๑๑ ประเภท ที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนความมั่นคงที่ ๑๗ การเสริมสร้างความมั่นคงเชิงพื้นที่ ภายใต้ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ และนำไปสู่การจัดทำ ประกาศจังหวัด เรื่อง พื้นที่เป้าหมายการเสริมสร้างความมั่นคง ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ซึ่งทั้ง ๗๔ จังหวัด รวมกรุงเทพมหานคร ต้องนำไปดำเนินการจัดทำ ประกาศจังหวัดฯ ผ่านกลไกคณะอนุกรรมการจัดทำแผนงานด้านความมั่นคงจังหวัด ภายใต้คณะกรรมการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (ก.บ.จ.) ตามเงื่อนไข ปฏิทิน การปฏิบัติราชการที่กำหนดไว้ ๒ วงรอบ ต่อปีงบประมาณ

สำนักงานฯ คาดหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือหลักเกณฑ์กลางในการประเมินสถานการณ์ และระดับความรุนแรง และจัดลำดับความสำคัญของภัย/ปัญหาความมั่นคงในระดับพื้นที่ จะเป็นประโยชน์ต่อทั้งหน่วยงานระดับพื้นที่ โดยเฉพาะหน่วยงานด้านความมั่นคง และหน่วย ระดับนโยบาย ดังนี้ หน่วยงานจังหวัดและหน่วยงานความมั่นคงในพื้นที่ มีหลักเกณฑ์กลาง ที่เป็นมาตรฐานระดับประเทศ ซึ่งสนับสนุนการการปฏิบัติงานความมั่นคงและฝ่ายปกครอง โดยการประเมินสภาพพื้นที่ สภาพภัย/ปัญหา และระดับความรุนแรงของภัย/ปัญหาในพื้นที่ อย่างสม่ำเสมอ นำมาสู่การวางมาตรการในการแก้ไขปัญหาสำหรับพื้นที่เป้าหมายที่มีความเร่งด่วน ในการดำเนินงานหรือมีระดับความรุนแรง ๔ – ๕ และมาตรการเชิงป้องกันสำหรับพื้นที่เฝ้าระวัง หรือมีระดับความรุนแรง ๓ – ๑ ตามระดับสีทั้ง ๕ ระดับที่สำนักงานฯ ได้กำหนดไว้

นอกจากนี้ สมช. ในฐานะหน่วยงานระดับนโยบาย มีเครื่องมือในการติดตาม กำกับ และดูแลภัย/ปัญหาความมั่นคงระดับพื้นที่บนหลักวิชาการ สามารถประเมินผลและจัดทำ รายงานข้อเสนอแนะเชิงนโยบายต่อการแก้ไขภัย/ภัยความมั่นคงของแต่ละพื้นที่ได้ตรงประเด็น และสนับสนุนการขับเคลื่อนงานตาม พ.ร.ฎ. ว่าด้วยการบริหารงานเชิงพื้นที่แบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๖๕

**SCAN
ME**

หลักเกณฑ์กลางในการประเมิน
ระดับความรุนแรงภัย/ปัญหาความมั่นคงในพื้นที่

สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ

เลขที่ 1 ทำเนียบรัฐบาล ถนนพญาณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 02 142 0151 - 52 โทรสาร 02 143 9351 - 52

<http://www.nsc.go.th>